

VUOSITILASTOT 2018

Rekisteröinnit

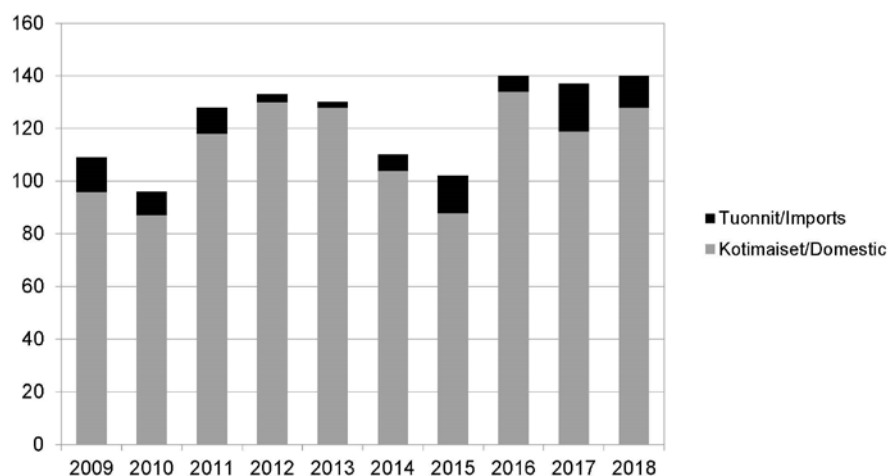
Vuonna 2018 Suomessa rekisteröitiin yhteensä 140 länsigöötanmaanpystykorvaa. Pentuerekisteröintejä tehtiin yhteensä 128. Pennuista 63 oli uroksia ja 65 narttuja. Tuontikoiria rekisteröitiin 12 (kahdeksan urosta ja neljä narttua), kaikki Ruotsista. Pentueita rekisteröitiin yhteensä 26, 21:lle kasvattajalle. Keskimääräinen pentuekoko oli 4,9 pentua, mikä on hieman pienempi pentuekoko kuin muutamana viime vuonna.

Taulukko 1. Rekisteröinnit ja sen tunnusluvut – Registration numbers

Pennut (kotimaiset)/Puppies	128
Tuonnit/Imports	12
Rekisteröinnit yht./Total registrations	140
Pentueet/Litters	26
Keskim. pentuekoko/Average litter size	4,9
Kasvattajat/Breeders	21
Isoisät/Grandfathers	38
Isoäidit/Grandmothers	38
Tehollinen populaatio/vuosi/sukupolvi <i>Effective population size/year/generation</i>	33/91
Sukusiitoprosentti/ <i>Inbreeding coefficient</i>	1,5%

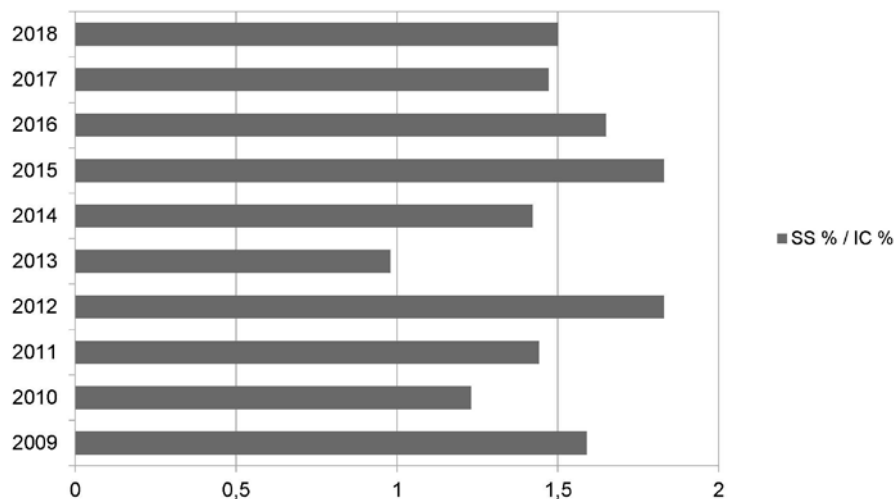
Gööttejä on rekisteröity viimeisen kymmenen vuoden (2009 - 2018) aikana hieman yli sata koiraa vuodessa (Kuva 1). Huippuvuosi oli vuonna 2007, jolloin rekisteröitiin 148 gööttiä. Kennelliiton sadan suosituimman rodun listalla länsigöötanmaanpystykorva oli vuonna 2018 sijalla 82 (vuonna 2017 sijalla 94).

Kuva 1. Gööttien rekisteröintimäärät/vuosi kymmenen vuoden tarkastelujaksolla. - Registration numbers during last 10 years.

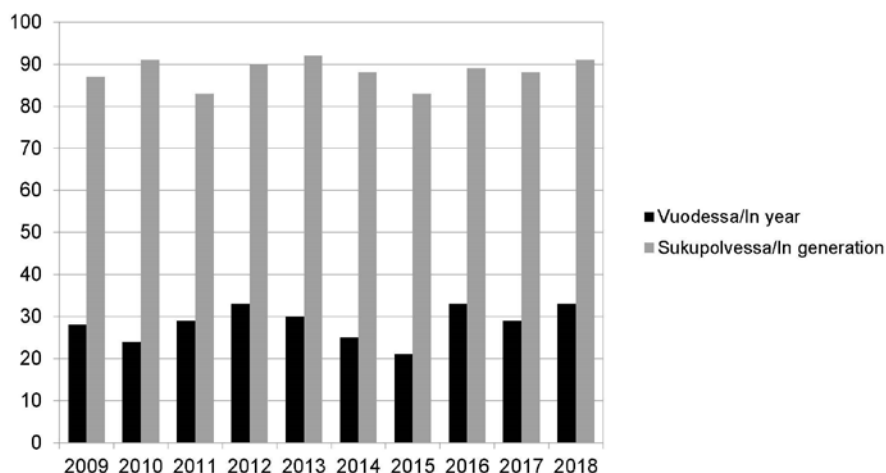
Gööttien **sukusiitosprosentti** (SS%) on pidetty Suomessa viime vuosina hyvin kurissa (Kuva 2). Kennelliiton KoiraNetin mukaan sukusiitosprosentti vuonna 2018 oli 1,5 ja vuonna 1917 1,47 %.

Kuva 2. Suomalaisten gööttipentueiden sukusiitosprosentti Koiranetin mukaan kymmenen vuoden tarkastelujaksolla. - Inbreeding coefficient during last 10 years.

Tehollisen populaatiokoon avulla kuvataan jalostuspohjan laajuutta ja geneettistä monimuotoisuutta populaatiossa. Luku kuvaa niiden yksilöiden määrää, joiden geeniversioita populaatiossa on. Vuonna 2018 gööttien tehollinen populaatio Suomessa oli 33 (vuonna 2017 se oli 29). Luku on edelleen selvästi alle kriittiseksi esitetyn 50. Sukupolvea (neljä vuotta) kohti laskettuna tehollinen populaatiokoko vuonna 2018 oli 91 ja vuonna 2017 88 (Kuva 3). Jalostukseen tulisi käyttää yhtä paljon uroksia ja narttuja, joten isien ja emien suhteen pitäisi olla 1. Gööteillä tämä suhdeluku on parin viime vuoden aikana ollut 0,85. Vuoden aikana neljä eri urosta oli kahden pentueen isänä.

Kuva 3. Gööttien tehollinen populaatiokoko vuodessa ja sukupolvessa kymmenen vuoden tarkastelujakson aikana. - Effective population size in a year and generation during last 10 years.

Pentueet häntätyyppien mukaan

Jalostustoimikunnassa seurataan eri häntäyhdistelmistä syntyneiden pentueiden kokoja. Vuonna 2018 neljässä pentueessa molemmat vanhemmat olivat pitkähäntäisiä (vuonna 2016 kuudessa). Pitkähäntäisiä pentuja rekisteröitiin 79 ja töpöhäntäisiä 49.

Taulukko 2. Pentueet häntätyyppien mukaan – Litters according to tail characteristics.

Yhdistelmä/ <i>Combination</i>	Pentueita/ <i>Litters</i>	Pentuja/ <i>Puppies</i>	Töpöjen osuus/ <i>Bobtail proportion</i>	Keskim. pentuekoko/ <i>Average litter size</i>
pi-tö/tö-pi <i>(lt-bt/bt-lt)</i>	22	105	46,7 %	4,77 (1 - 9)
pi-pi <i>(lt-lt)</i>	4	23	0 %	5,75 (2 - 8)

Jalostukseen käytetyt koirat

Jalostukseen käytettiin yhteensä 22 eri urosta, joista 16 oli kotimaisia ja kuusi Ruotsin tuonteja (Danga's Yakari-F, Fixan's Qvarting, Lejondalens Ozzy Stjärnskott, Svedala Rikhard Riddare, Sydspetsens Finn-T ja Westorps Atlas Supergiant). Urosten jalostukseenkäyttöikä vaihteli välillä 2 v 3 kk – 13 v 1 kk keskimääräisen iän ollessa hieman yli viisi vuotta (Taulukko 3). Urosten ikä nousi noin vuodella edellisestä vuodesta. Positiivista on, että vanhempia, terveitä uroksia käytetään jalostukseen nuorten urosten ohella.

Suomessa syntyneitä narttuja oli jalostuskäytössä 23 ja Ruotsin tuonteja kolme (Danga's Önska-J, Fixan's Ragna Rök ja Knalletorpets Zippelina). Narttujen jalostukseenkäyttöikä vaihteli välillä 2 v 2 kk – 6 v 8 kk, mikä noudatti JTO:n 2018 – 2022 suosituksia. Keskimääräinen jalostusikä oli hieman yli kolme vuotta, kuten edellisenäkin vuonna (Taulukko 3).

Taulukko 3. Jalostukseen käytetyt koirat – Dogs used for breeding

Kaikki/All	Urokset/Males	Nartut/Females
Kotimaiset/ <i>Domestic</i>	16	23
Tuonnit/ <i>Imports</i>	6	3
Keskim. jalostuskäyttöikä/ <i>Average age of breeding in years and months</i>	5 v 2 kk	3 v 5 kk

Jalostusurokset

Taulukossa 4 on esitetty vuonna 2018 jalostukseen käytetyt urokset (rekisteröityjen pentueiden mukaan) ja niiden jälkeläismäärät sekä vuonna 2018 että kaiken kaikkiaan. Taulukossa on myös uroksen jälkeläismäärä toisessa polvessa eli montako jälkeläistä uroksen jälkeläisillä on.

Taulukko 4. Vuonna 2018 jalostukseen käytetyt urokset – Males used for breeding in 2018 (based on registrations)

#	Uros/ <i>Male</i>	Pentueet /Litters Yht./total	Pennut /Puppies Yht./total	Pennut 2. sukupolvessa/ Puppies in 2. generation	Pennut yht. /Total puppies
1	Sydspetsens Finn-T	2	14	-	22
2	Bodeneis Carr Calgary	2	11	40	23
3	Handskes Lustiga Ludde	2	10	6	20
4	Westorps Atlas Supergiant	1	9	-	9
5	Lejondalens Ozzy Stjärnskott	1	8	21	29
6	Wäliharjun Grand General	2	8	-	8
7	Danga's Yakari-F	1	8	-	8
8	Cimillan Åsmund Hyväjätkä	1	8	-	8
9	Jaxonville Usko Vaan	1	7	27	30
10	Fixan's Qvarting	1	7	-	18
11	Maiskis Rickard	1	5	18	19
12	Wäliharjun Battler Britton	1	5	-	17
13	Jorsakin Lupu	1	5	-	5
14	Kompiaisen Erilainen Elohiiri	1	5	-	5
15	Jaxonville Överdose Örjan	1	5	-	5
16	Maiskis Zanardi	1	4	-	4
17	Adavalls Christon Grey	1	2	6	19
18	Svedala Rikhard Riddare	1	2	26	18
19	Handskes Namnkunnig Birger	1	2	-	7
20	Fennican Breino	1	1	4	10
21	Fennican Hercules	1	1	-	5
22	Jaxonville Överiks Vaan	1	1	-	1

Vuonna 2018 voimaanastuneessa JTO:ssamme on todettu Kennelliiton jalostustieteellisen toimikunnan esityksen mukaisesti, että terveen populaatiorakenteen ylläpitämiseksi yksittäisen koiran elinikäinen jälkeläismäärä ensimmäisessä polvessa ei saisi ylittää 3 - 5 % yhden sukupolven (neljä vuotta) aikana rekisteröityjen koirien määrästä. Lisäksi uroksen jälkeläismäärän tulisi

jakautua eri vuosille. Tällä tavalla laskettuna göötillä vuonna 2018 yhden yksilön enimmäisjälkeläismäärä elinikänsä aikana olisi ollut 24 pentua käyttäen 5 %:n laskukaavaa. Vuonna 2018 jalostukseen käytetyistä uroksista kahdella on elinikäinen jälkeläismäärä ylittynyt.

Jalostukseen käytetyt nartut

Taulukossa 5 on esitetty vuonna 2018 käytetyt nartut (rekisteröityjen pentueiden mukaan) ja niiden jälkeläismäärät sekä vuonna 2018 että kaiken kaikkiaan. Taulukossa on myös nartun jälkeläismäärä toisessa polvessa eli montako jälkeläistä nartun jälkeläisillä on. Yhdelläkään nartulla ei ole elinikäinen maksimijälkeläismäärä 24 täyttynyt tai ylittynyt.

Vuonna 2019 elinikäinen jälkeläismäärä on neljän vuoden rekisteröintien ja 5 % laskukaavan mukaan 26 jälkeläistä.

Taulukko 5. Vuonna 2018 jalostukseen käytetyt nartut/Females used for breeding in 2018 (based on registrations).

#	Narttu/ <i>Female</i>	Pentueet /Litters Yht./total	Pennut /Puppies Yht./total	Pennut 2. sukupolvessa /Puppies in 2. generation	Pennut yht./ Total puppies
1	Nordville Futura Figlia	1	9	-	9
2	Sadepilven Aino Aamutähti	1	8	-	16
3	Wäliharjun Cindy Catwalk	1	8	13	15
4	Cimillan Åre Reteetyttö	1	8	-	8
5	Wäliharjun Hilma Holkki	1	8	-	8
6	Wäliharjun Iskelmä Irma	1	7	-	7
7	Aurinkolan Aliisa	1	7	-	7
8	Kompiaisen Diivan Elkein	1	6	-	6
9	Adavalls Eleganta Emiie	1	6	-	6
10	Danga's Önska-J	1	6	-	6
11	Primus Magic Belili	1	6	-	6
12	Bodeneis Greta Graal	1	5	3	13
13	Karjakon Piparminttu	1	5	13	10
14	Bodeneis Ina Ingla	1	5	-	5
15	Cimillan Ållie Laululikka	1	5	-	5
16	Knalletorpets Zippelina	1	5	-	5
17	Wäliharjun Greta Garbo	1	5	-	5
18	Jorsakin Pätevä Pimu	1	5	-	5
19	Fixan's Ragna Rök	1	4	-	4
20	Karjakon Tyylilyyli	1	2	3	9
21	Fennican Älwiira	1	2	3	8
22	Keltarusun Uljas Kotka	1	2	-	6
23	Kriikunan Betty Boop	1	2	-	3
24	Jaxonville Zuit Zait Vaan	1	1	-	1
25	Sharinjah Suhhaus	1	1	-	1
26	Keltarusun Lempeä Susi	1	1	-	1

TERVEYSTILASTOT

Vuonna 2014 tehtiin ennätysmäärä gööttien terveystarkastuksia. Silloin lausuttiin lonkat 101, kyynärnivelet 94 ja polvet 71 göötillä. Silmät tutkittiin 132 göötillä ja spondyloosilausuntoja annettiin 15. Aivan samoihin lukuihin ei ole ylletty viime vuosien aikana. Vuonna 2018 tutkimuksia tehtiin kuitenkin enemmän kuin edellisenä vuonna.

Lonkat tutkittiin vuonna 2018 yhteensä 87 göötillä. Vastaava luku vuonna 2017 oli 71. Lonkkatulokset B on yleisin gōöteillä, toiseksi eniten on C-lonkkaisia koiria. A- ja D-lonkkaisten osuus on pysynyt kutakuinkin samassa.

Lausunto	A	B	C	D	E	Yhteensä
	11	40	31	5	0	87
	13%	46%	36%	6%	0	

Kyynärnivelet kuvattiin 84 göötillä. Edellisvuonna kuvattiin 69 göötiin kyynärnivelet. Terveiden kyynärnivelten osuus lisääntyi mukavasti.

Lausunto	0	1	2	3	Yhteensä
	66	15	3	0	84
	79%	18%	4%	1%	

Polvet tutkittiin vuonna 2018 yhteensä 81 göötillä, kun tutkittujen määrä oli 63 vuonna 2017. Vuonna 2018 polvilöydöksissä oli sekä lateraalisesti että mediaanisesti luksoituvia polviniveleitä. Polvitulokset paranivat edellisvuodesta, nollan polvia oli yli 90% tutkituista.

Lausunto	0	med1/lat1	lat2	3	4	Yhteensä
	74	1/5	0	1	0	81
	91%	1%/6%	1%	0	0	

Silmät peilattiin viime vuonna yhteensä 126 göötillä (vuonna 2017 peilattuja oli 116). Terveet silmät todettiin viime vuonna yhteensä 94 göötillä, kun vastaava luku vuonna 2017 oli 91.

Lausunto	Esiintymiä	Koiria
Distichiasis	13	13
Ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia	94	94
Muu verkkokalvon sairaus, epäilyttävä	1	1
Muu verkkokalvon sairaus, todettu	10	9
PPM iris-iris, todettu	3	3
Kortikaalinen katarakta, epäilyttävä	2	2
Kortikaalinen katarakta, todettu	4	4
Kaihin laajuus, lievä	2	2
Silmämuutosten vakavuus, kohtalainen	3	3
Silmämuutosten vakavuus, lievä	11	11

Koiranetissä on yhteensä 111 suomalaista gööttiä, joilla on vuoden 2018 loppuun mennessä diagnosoitu ”muu verkkokalvon sairaus”. Epäilyttävä-lausunnon on saanut 34 koiraa. Distichiasis (ylimääräinen ripsi/ripsii) on todettu 74 göötillä. Ensimmäisestä lausunтовuodesta (1993) lähtien terveet silmät on todettu 965:lla koiralla (tapahtumia 1416).

Vuoden 2018 loppuun mennessä yhdistyksen verkkosivuilla on julkaistu 286 koiran silmäsairauden markkeri- ja/tai geenitestin tulos. AA-markkerityyppiä oli 80, AG-tyyppiä 135 ja GG-tyyppiä 36 koiraa. Vuonna 2018 markkeritestin ohella 77 koirasta ilmoitettiin myös geenitestin tulos. Tulokset ilmoitetaan normaali (35 kpl), kantaja (37 kpl) ja altis (5 kpl).

Alle 2-vuotiaista koirista voidaan selän osalta lausua välimuotoinen lanneristinikama (LTV) sekä nikamien epämuotoisuus (VA). Yli 2-vuotiaille lausutaan lisäksi spondyloosi (SP) ja kalkkeutuneet välilevyt (IDD). Vuonna 2018 lausuttiin selkäkuvista LTV ja VA 60 koiralle, ja lisäksi SP ja IDD 37 koiralle. LTV0-tuloksia oli 54 kpl, LTV1-tuloksia viisi ja yksi LTV4 (6-8 nikamaa). Neljällä koiralla todettiin VA1 (lievä), yhdellä SP2 (selkeä) ja kuudella IDD1 (lievä, K-luku = 1 neljässä tapauksessa ja K-luku = 2 kahdessa tapauksessa).

Kuolinsyytilasto

Omakoirapalvelussa on mahdollisuus ilmoittaa oman koiransa kuolinaika ja/tai -syy. Yhteensä kuolinsyy on kerrottu 248 göötistä. Ilmoitettujen koirien keski-ikä on ollut 10 v 8 kk. Yleisin kuolinsyy on ollut vanhuus (64 koiraa, keski-ikä 14 v 5 kk), sitten kasvainsairaudet (49) ja tapaturmat tai liikennevahingot (23). Useissa tapauksissa kuolinsyytä ei ole ilmoitettu (31).